

Propostes

Dilluns **25. 2. 2013**

EXPOSICIÓ ▶ LA FORÇA DE L'AIGUA PER CREAR ENERGIA

El Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya, a Terrassa, inaugura avui una mostra sobre la producció hidroelèctrica al Pallars i el seu efecte a Catalunya.

Viatge a l'origen de la llum

CARME ESCALES
BARCELONA

En temps de crisi, una idea brillant. Així es podria resumir el que va succeir al Pallars Jussà a principis del segle XX. La plaga de la fil·loxera i diverses sequeres havien obligat molts dels habitants dels seus pobles a emigrar per buscar feina en altres llocs. Però, en aquella mateixa època, l'aigua dels llacs i rius d'aquell racó pirinenc –només a la Vall Fosca hi ha una trentena d'espais lacustres– van inspirar l'aprofitament de la força hidrogràfica per produir energia.

El novembre del 1911 es va fundar a Barcelona l'empresa Energia Elèctrica de Catalunya que, amb capital majoritari de la Compagnie Générale d'Electricité i de la Société Suisse d'Industrie Electrique, va construir les centrals hidroelèctriques de Capdella, Molinos i la Plana de Mont-ros, totes tres a la Vall Fosca. El negoci va ser impulsat per l'emprenedor, empresari i periodista pallarès (de Sort) Emili Riu. En altres zones del Pallars va ser la Canadenc la companyia que va fer centrals.

Com que aquella iniciativa va transformar la vida al Pallars i va activar la segona revolució industrial a Catalunya, gràcies a l'energia generada des d'aquelles obres hidràuliques, forma part del contin-

▶▶ Una de les sales de l'exposició 'El Pallars il·lumina Catalunya'.

gut de l'exposició *El Pallars il·lumina Catalunya. Cent anys d'energia hidroelèctrica. Cent anys de patrimoni industrial*, que s'inaugura avui al Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya, a Terrassa. La mostra, que es podrà visitar fins al 2 de juny vinent, inclou la projecció de tres audiovisuals que repassen el canvi en el paisatge i la vida del Pallars a causa de les hidroelèctriques, la posada en marxa de l'enllumenat públic a Barcelona i altres documents

històrics, com les visites oficials a les centrals i els inicis d'Enher.

L'exposició, organitzada conjuntament pel MNACTEC, l'Ajuntament de Tremp (Pallars Jussà) i Endesa, arriba a Terrassa després d'haver passat pel Casal Cultural de Tremp i la sala Ciutat de l'Ajuntament de Barcelona. ≡

▶▶ **Museu de la Ciència i de la Tècnica. Rambla d'Ègara, 270. Terrassa. A les 13.00 hores. www.mnactec.cat**

La il·luminació d'un país des de la vall de la foscor

▶▶ La Vall Fosca dona nom a un vall del nord del Pallars Jussà que dibuixen altes muntanyes sobre les quals molt aviat s'oculta el sol. La foscor va batejar la vall que, no obstant, produeix tantíssima llum. Dels seus 30 llacs, la meitat proporcionen les seves aigües –50.000 metres cúbics, equivalent a 50 camps de futbol, cada any– a les cinc centrals hidroelèctriques que continuen avui en marxa a la Vall Fosca. Una d'elles, la de Capdella, es pot visitar per conèixer-ne a fons el funcionament. La central forma part del circuit visita-

metres de distància i permeten conèixer sobre el terreny com s'aprofita un salt d'aigua per crear energia. El museu té una exposició permanent que descobreix la Vall Fosca abans de les centrals hidroelèctriques, la seva construcció i els canvis socials i econòmics en el territori i en el país, derivats de la producció d'energia a partir de l'aigua dels llacs del Pirineu.

▶▶ **Durant els mesos d'hivern, la visita guiada es fa els dissabtes a les 12.00 h. www.vallfosca.net**

ble del Museu Hidroelèctric de Capdella, connectat a la xarxa del mNACTEC de Terrassa. Central i museu (a la foto, maquinària a l'interior de l'últim edifici) es troben a pocs

Barcelona

CINE

Crisi de valors L'Ateneu Barcelonès organitza un nou cicle, *Ciència i tradició: com hem deshumanitzat la recerca?*, que avui arrenca amb la projecció de *Man to man (Home a home)*, de **Régis Wargnier**, i un col·loqui amb **Ferran Iniesta i Manel Plana**. Canuda, 6. 18.30 hores.

Argentina Projecció del documental argentí *Sol de noche*, de **Pablo Milstein i Norberto Ludin**. La Casa Amèrica. Còrsega, 299. 20.00 hores. Entrada lliure.

Filmoteca Fnac Projecció d'*El visitante*, de **Peter Weir**. Fnac Triangle. Plaça de Catalunya, 4. 19.00 hores. Gratuït.

Sabadell Cine francès amb la projecció de *Cómplices*, de **Frédéric Mermoud**. Aliança Francesa. Sant Joan, 35. 20.00 hores. Entrada lliure.

CONFERÈNCIES

'En comú' Aquest cicle de debats que reflexiona sobre temes com els drets humans, la llibertat i l'educació programa avui una conferència de l'artista **Perejaume** sobre *L'agrarietat*. Presenta **Jacint Torrens**. CCCB. Montalegre, 5. 19.30 hores. 3 euros.

Intermón-Oxfam José María Vera, director d'aquesta oenagè, pronunciarà la conferència *Crisis y cooperación al desarrollo. Defender y aprender*. Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de la UIC. Immaculada, 22. A les 19.00 h. Gratuït.

Actualitat Comença el cicle de conferències *L'actualitat internacional a debat*, amb **Nazanin Amirian**, que parlarà de *Mali, una invasió per or, urani i contra la Xina*. Espai ST3. Santa Teresa, 3. 19.30 hores. 5 euros.

Literatura En el cicle *Literatura i realitat*, trobada amb l'escriptor **Emmanuel Carrère** per parlar de la seva novel·la biogràfica sobre el dissident rus **Edouard Limónov**. Institut Francès. Moia, 8. 19.30 h.

Castelldefels *Les dones, víctimes i heroïnes a les guerres del s. XX*, per **Jaume Tous**. Biblioteca Central. Bisbe Urquinaona, 19. 19.00 hores.

Terrassa *Passat, present i futur de l'oncologia*, per **Jordi Estapé**. Escola d'Enginyeria. Colom, 1. A les 18.00 hores. Entrada lliure.

LLIBRES

Novel·la Presentació d'*Una família exemplar*, novel·la de **Genís Sinca** guanyadora del premi Josep Pla 2013. L'acompanyarà la periodista **Mònica Terribas**. La Casa del Llibre. Rambla de Catalunya, 37. 19.00 h.

Cobdícia El periodista **Andreu Missé** presentarà *Ciment armat*, una novel·la de **Cristian Segura** sobre la cobdícia humana. La Casa Orlandai. Jaume Piquet, 23. A les 19.30 hores.

Relats La Biblioteca Francesca Bonnemaison acull la presentació de *Clips. Contes i descomptes*, un volum de narracions breus de **Jaume Terradas**. Sant Pere més Baix, 7. A les 19.00 hores.

MÚSICA

'Natsy Mondays' Aquesta festa del rock & roll, que se celebra cada dilluns a la sala Apolo, compleix vuit anys amb una cita especial que comptarà amb els **dj Madmax i Soren**. Nou de la Rambla 113. 0.00 hores. 14 euros (amb consumició).

Recital *Harmonie du soir*, recital de flauta travessera i piano a càrrec del **Duo Liebenstein**. La Casa Elizalde. València, 302. 20.30 hores. Gratuït.

Homenatge L'Associació Musical de Mestres Directors rendeix homenatge als desapareguts **Agustí Còhi i Joan Palet** amb un recital a càrrec de **Laura Guasteví** (fagot), **Jordi Casas i Martí Guasteví** (clarinets), i **Albert del Viso** (piano). Centre Sant Pere Apòstol. Sant Pere més Alt, 25. A les 20.00 hores. Gratuït.

Tarragona

CONFERÈNCIES

Reus L'alcalde, **Carles Pellicer**, pronunciarà la conferència *Reus, una ciutat que suma, una ciutat amb futur*. Centre de Lectura. Major, 15. A les 19.30 hores. Entrada lliure.

Girona

LLIBRES

Novel·la **Miquel Aguirre** presentarà la seva novel·la *La cortina de saca*. L'acompanyarà **Salvador García**. Llibreria 22. Hortes, 22. 20.00 hores.

Lleida

CINE

'Cine ull' Aquest cicle projecta avui *Powaqqatsi*, de **Godfrey Reggio**. CaixaForum. Blondel, 3. A les 19.00 i 22.00 hores. 3 euros.

Telèfons

Emergències 112
Urgències mèdiques 061
Sanitat Respon 902.111.444

Creu Roja 93.300.65.65
Clínic 93.227.54.00
Sant Pau 93.291.91.91
Vall d'Hebron 93.274.60.00
Sant Joan de Déu 93.280.40.00

Mossos d'Esquadra 112
Guàrdia Urbana 092
Policia Nacional 091
Bombers-urgències 080
Inf. ciutadana 012

Inf. Renfe 902.320.320
Inf. aeroport 902.404.704
Inf. port 93.298.60.00
Ferrocarrils Gen. 93.205.15.15
TMB 93.318.70.74

Ràdio Taxi 93.303.30.33
Taxi Minusv. 93.420.80.88
Serv. Funer. BCN 902.076.902
Serv. Funer. Integrals 902.230.238
Síndic de Greuges 900.124.124

Farmàcies

Telèfon 93.244.07.10
www.farmaceuticonline.cat